

PM: 2015:108 RII (Dnr 145-923/2015)

Mottagare av Stockholms stads hederspriser, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris år 2015

Förslag från kulturnämnden

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Mottagare av Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersén
2015 godkänns i enlighet med promemorian.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Stockholms kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag om mottagare av stadens hederspriser, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris.

Beredning

Ärendet har beretts av kulturnämnden.

Mina synpunkter

Kulturen formar samhället lika mycket som den speglar det. Årets mottagare av Stockholms stads hederspriser, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris har alla utmärkt sig och bidragit till ett bättre Stockholm. Jag föreslår i enlighet med kulturnämnden att priserna fördelas enligt följande:

Hederspris à 100 000 kr

Bildkonst

Maria Miesenberger

Litteratur

Lars Norén

Tonsättare

Sofia Karlsson

Scenkonst

Malena Ernman

Övrig utövare av annan
konstnärlig verksamhet

Özz Nûjen

Bellmanpris à 100 000 kr

Birgitta Svendén

Lennart af Petersénpris à 100 000 kr

Ulf Lundin

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Mottagare av Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersén 2015 godkänns i enlighet med promemorian.

Stockholm den 10 juni 2015

ROGER MOGERT

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Stockholms kulturnämnd har i uppdrag av kommunstyrelsen att lämna förslag till kandidater för Stockholms stads hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersénpris år 2015.

Hederspriserna ska enligt statuterna fördelas mellan en bildkonstnär, en tonsättare, en författare samt företrädare för två övriga konstområden, varav en ska vara scenkonstnär. Mottagarna erhåller vardera en prissumma om 100 000 kronor.

För Bellmanpriset gäller enligt statuterna att priset ska tillfalla den eller de som har ”skildrat eller beskrivit Stockholm ur ett konstnärligt perspektiv, använt staden sceniskt i det konstnärliga uttrycket eller bidragit till att ge en positiv bild av Stockholm som kulturstad i ett internationellt sammanhang”. Prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Lennart af Petersénspriset delas ut vartannat år och alternerar med Cullbergpriset. Priset avser att belöna en fotograf som på ett personligt och konstnärligt vis berättar något väsentligt om staden som livsmiljö. Priset är på 100 000 kronor och inkluderar en utställning på Stockholms stadsmuseum. Då Stadsmuseet är stängt för renovering och öppnar åter till hösten 2017 erbjuds pristagaren möjlighet att ställa ut först år 2018.

Förvaltningen har inför nomineringsperioden annonserat i dagspress, gjort utskick samt publicerat information på hemsidor. Förslag har inkommit från såväl organisationer, tjänstemän som privatpersoner.

Kulturförvaltningens referensgrupp har lämnat sina synpunkter i syfte att ge ytterligare infallsvinklar i urvalsprocessen.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2015 att tillstyrka förvaltningens förslag om mottagare av stadens hederspris, Bellmanpris och Lennart af Petersénspris, samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Efter beredning av inkomna förslag till hedersprismottagare, Bellmanprismottagare och Lennart af Petersénpris för år 2015 förordar kulturförvaltningen följande konstnärer:

Hederspris à 100 000 kr

Bildkonst	Maria Miesenberger
Litteratur	Lars Norén
Tonsättare	Sofia Karlsson
Scenkonst	Malena Ernman
Övrig utövare av annan konstnärlig verksamhet	Özz Nüjen

Bellmanpris à 100 000 kr

Birgitta Svendén

Lennart af Petersénpris à 100 000 kr

Ulf Lundin

Hederspriser

Bildkonst

Maria Miesenberger

Maria Miesenberger arbetar med fotografi och skulptur. Hon är välkänd för sina övermålade familjebilder, metallskulpturer och många offentliga uppdrag. I oförglömliga verk som befinner sig i ambivalensen mellan det vackra och det fula, i beröringspunkten mellan nuet och det tidlösa, talar Miesenberger med såväl dovhet som lekfullhet om allas vårt varande.

Född 1965

Studier:

Parsons School of Design i New York, skulptur.

Konstfack, fotografi och måleri.

Utställningar/Verk i urval:

2014 Moment, utställning Moderna Museet

2012 Lutande figur, skulptur, Artipelag

2012 Ögonblick i rörelse, skulpturer i aluminium och reliefer i granitkeramik, gestaltning av Enskede gårds tunnelbanestation i Stockholm

Utmärkelser i urval:

2011 Svenska fotobokspriset för Sverige/Schweden.

2009 Anna Nordlander-priset.

2005 Årets MMF-konstnär av Märta Måås-Fjetterströms konstråd.

Litteratur

Lars Norén

Lars Norén har genom sina pjäser för scen, radio och TV utvecklat svensk dramatik till hög internationell nivå. Pjäserna spelas av såväl fria grupper som kommunala och statliga institutioner i Stockholm, i övriga Sverige och i många andra länder. Lars Noréns dramatik sätter avtryck och linjer i den svenska teatertraditionen som få andra gjort. Med ett lyssnande för detaljer och inlevelseförmåga avtäckar Lars Norén situationer och relationer som ofta föregår i slutna eller bortglömda rum.

Född 1944

Dramatik i urval:

2006 Terminalpjäserna 1-9

2002 Kyla

1994 Rumäner

1991 Som löven i Vallombrosa

1990 Bobby Fisher bor i Pasadena (för TV)

1982 Natten är dagens mor, Kaos är granne med Gud

Lyrisk i urval:

2015 Fragment (fragmentsamling)

1980 Hjärta i hjärta

1963 Syrener, snö

Prosa i urval:

2013 En dramatikers dagbok 2005–2012 prosa
2012 Filosofins natt

Stipendier och priser i urval:

2012 Svenska Akademiens Bellmanpris
2012 Sveriges Radios Lyrikpris
2003 Svenska Akademiens Nordiska Pris

Tonsättare

Sofia Karlsson

Sofia Karlsson har med sin uttrycksfulla röst, lyhörd för såväl den genuina folkmusiken som för en nyskapande vistradition hänfört både Sverige och världen. Hon rör sig respektfullt mellan olika genrer utan att ge avkall på sin personlighet och har fått en ny publik att upptäcka folkmusiken.
Född 1975

Studier:

Kungliga Musikhögskolan

Discografi i urval:

2014	Regnet faller utan oss
2011	Levande
2009	Söder om kärleken
2007	Visor från vinden
2005	Svarta ballader
2002	Folk Songs

Priser i urval:

2013	Trubadurpriset
2011	Grammis för Levande
2010	Ulla Billquist-stipendiet
2009	Grammis för Söder om kärleken
2009	Prins Eugens Kulturpris
2008	Dan Andersson-priset
2007	Grammis för Visor från vinden
2005	Grammis för Svarta ballader

Scenkonst

Malena Ernman

Mezzosopranen Malena Ernman har med sin långa karriär, sitt utsökt, breda röstomfång och sin fantastiska scennärvaro gjort sig känd och uppskattad över hela världen. Med sitt självklara rättvisepatos gör hon sin röst hörd på såväl estraderna och operascenerna som i samhälldebatten. Hennes konstnärskap fördjupar och breddar den svenska operakonsten på ett uppfriskande sätt för såväl initierade operakännare som en för en helt ny publik.
Född 1970

Utbildning:

Kungliga Musikhögskolan
Conservatoire d'Orléans
Operahögskolan

Opera i urval:

2011 Rodelinda, Theater an der Wien

2010 Idamente, La Monnaie, Bryssel
2008 Askungen, Kungliga Operan, Stockholm

Discografi i urval:

2014 SDS
2011 Opera di Fiori
2010 Santa Lucia
2009 La Voix du Nord

Meriter i urval:

Malena Ernman är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien sedan 2006 samt hovsångare sedan 2011.

Priser i urval:

2014 Expressens musikpris ”Spelmannen”
2011 S:t Eriksmedaljen
2011 Litteris et Artibus
1999 Operapriset, Tidskriften Opera

Övrig utövare av annan konstnärlig verksamhet

Özz Nûjen

Med stort mod och varmt hjärta häcklar och konfronterar Özz Nûjen dagens makthavare. Hans klara samtidsanalys förpackas folkligt och når publiken med omedelbart tilltal och humor. Satir, stand-up och rak rygg är verktygen när Özz Nûjen sätter fingret på fördomar, rädslor och orättvisor.

Född 1975

Uppsättningar i urval:

2015 Sveriges Historia – den nakna sanningen
2014 Statsminister Özz Nûjen
2012 Dålig stämning
2007 Mistero Buffo

Priser i urval:

2014 Årets Svenska manliga stand-up komiker 2014.
2013 Teaterförbundets Karl Gerhards stipendium

Bellmanpriset

Birgitta Svendén

Birgitta Svendén, operachef och VD, har med stor passion under flera år gett stockholmare i alla åldrar nya starka konstnärliga upplevelser genom Kungliga Operans sångare, balett, kör och orkester. Genom en mångsidig repertoar av nyinstuderingar, nya klassiker, konserter och nya baletter har hon utvecklat Kungliga Operan till ett framgångsrikt och angeläget operahus för alla. Ofta har framgångarna utvecklats i nya samarbeten både internationellt och i Stockholm. Hon har dessutom som framgångsrik sångare förtrollat hemmapubliken som Carmen, sjungit med Luciano Pavarotti på Metropolitan i New York samt under många år medverkat i ett antal Wagneroperor i Bayreuth.

Född 1952

Utbildning:
Operahögskolan

Verk i urval på Kungliga Operan under hennes ledning

2015	Written on Skin
2015	Otello (i samarbete med English National Opera i London och Teatro Real, Madrid)
2015	Våroffer (balett)
2014	Madama Butterfly
2014	Don Giovanni
2013	Det gyllene skeppet (för ungdomar i samarbete med De Mont/La Monnaie, Bryssel)
2013	Salome
2013	Romeo och Julia (balett)
2012	Trollflöten
2012	Pierrot (för barn i samarbete med Pantomimteatern)
2012	Tyll (balett)
2011	Flickan från Western
2010	Gossen och kärleken till tre apelsiner (för barn i samarbete med Dockteatern Tittut)

Roller i urval:

2004	Drottning Christina i Hans Gefors/Lars Forssell opera Christina
1983-1999	Regelbunden gäst i Bayreuth i roller som bland annat Flosshilde och Grimgerde i Sir Georg Soltis Ringen-uppsättning.
1991	Maddalena i Rigoletto på Metropolitan i New York
1981	Engagemang vid Kungliga Operan, där hon bland annat sjungit roller som Carmen och Cherubini.

Uppdrag i urval:

2009	Utsedd till operachef och senare även VD på Kungliga Operan
2005-2009	Rektor för Operahögskolan
1995	Utnämnd till hovsångerska

Styrelseledamot av Musikaliska akademien och hedersdoktor vid Luleå tekniska universitet.

Lennart af Petersénpriset

Ulf Lundin

Med sin alldeles egen finurliga blick på tillsynes vardagliga situationer runt om i Stockholm får Ulf Lundin oss att se det märkvärdiga i det enkla. Genom att lugnt och metodiskt betrakta och vänta har han utvecklat den dokumentära genrens form och uttrycksmöjligheter. Han fångar i både stillbild och video de lika komiska som absurda situationer, vilka uppstår mellan stadens invånare.

Född 1965

Utbildning:

1995–1997 MFA, Högskolan för fotografi och film, Göteborg
1990–1993 BFA, Fotohögskolan, Göteborg

Separatutställningar i urval:

2015	5–9, KKW – Kunstkraftwerk, Leipzig
2008	Still Films, Galleri Magnus Karlsson, Stockholm

2000 Gävle Konstcentrum, Gävle
1998 Photographers Gallery, London
1997 Galleri Hippolyte, Helsingfors

Grupputställningar i urval:

2014 MAC International, The MAC, Belfast
2009 The Camera Show, Fotogalleriet, Oslo
2008 Loop of the Month, Kiasma, Museet för nutidskonst, Helsingfors
2005 Social Democracy Revisited, Apexart, New York
2000 Watch Me (Watch You), Macedonian Museum of Modern Art, Thessaloniki